

Rolurile sunt containere pentru privilegii, astfel încât sa permită o mai ușoară administrare a acestora: când un utilizator primește un rol, implicit primește toate privilegiile conținute în respectivul rol.

Există roluri predefinite în Oracle, de exemplu:

Rolul	Privilegiile continute in rol
CONNECT	CREATE VIEW CREATE TABLE ALTER SESSION CREATE CLUSTER CREATE SESSION CREATE SYNONYM CREATE SEQUENCE CREATE DATABASE LINK
RESOURCE	CREATE TYPE CREATE TABLE CREATE CLUSTER CREATE TRIGGER CREATE OPERATOR CREATE SEQUENCE CREATE INDEXTYPE CREATE PROCEDURE
DBA	Include toate privilegiile si cu optiune de administrare a lor (de a fi date mai departe)

Observatie: SYSDBA este un caz special de rol, asemănător DBA

Retinem ! A NU se confunda SYS , care este un utilizator, cu SYSDBA, care este un rol.

Sintaxa :

- Crearea unui rol :

CREATE ROLE **numrol;**

- Atribuirea unui rol către un utilizator :

GRANT **numrol** **TO** **utilizator** [**WITH ADMIN OPTION**];

- Includerea unor noi privilegii în rolul creat. Acestea vor fi preluate implicit de utilizatorii rolului (dacă nu există contradicții – vezi ierarhia rolurilor în capitolul următor):

GRANT **privilegiu1,privilegiu2,..privilegiun** [**ON obiect**] **TO** **numrol;**

Aflarea rolurilor utilizatorilor aplicației de e-learning se poate realiza cu comanda:

SELECT * FROM DBA_role_privs WHERE grantee like '%ELEARN%';

Utilizarea rolurilor prezintă avantajul unui management mai ușor al privilegiilor, însă prezintă și anumite dezavantaje:

- În cadrul procedurilor rolurile sunt inhibate, nu au efect . Astfel, privilegiul necesar va trebui acordat individual și direct utilizatorului, nu prin rol;
- Câte roluri poate avea simultan un utilizator? Raspuns: zero, unul sau mai multe. Exemplu:

CREATE ROLE select_tot;
GRANT SELECT ANY TABLE TO select_tot;

CREATE ROLE update_tot;
GRANT UPDATE ANY TABLE TO update_tot;

GRANT select_tot TO ELEARN_APP_ADMIN;
GRANT update_tot TO ELEARN_APP_ADMIN;

SELECT * FROM DBA_role_privs WHERE grantee like '%ELEARN%';

SQL> SELECT * FROM DBA_role_privs WHERE grantee like '%ELEARN%';

GRANTEE	GRANTED_ROLE	ADM	DEF
ELEARN_APP_ADMIN	SELECT_TOT	NO	YES
OPS\$MM-33C58500149B\ELEARN_CAT	CONNECT	NO	YES
ELEARN_APP_ADMIN	UPDATE_TOT	NO	YES

Ierarhia priorităților de roluri și privilegii

Există reguli privind agregarea și prioritizarea privilegiilor unui utilizator.

Privilegiile și rolurile pot fi văzute ca modalități de a da anumite drepturi dar și de a impune anumite restricții. Acest lucru se realizează prin mecanismul GRANT și REVOKE de privilegii și de roluri.

Recapitulăm: **ELEARN_APP_ADMIN**, ca proprietar al tabelului REZOLVA, da comenzile din tabelul următor:

UTILIZATORUL ELEARN_student1 NU ARE PRIVILEGII PE TABELA REZOLVA				
PRIVILEGIU SELECT DAT USERULUI DIRECT	PRIVILEGIU SELECT DAT ROLULUI	PRIVILEGIU SELECT DAT ROLULUI	PRIVILEGIU SELECT DAT ROLULUI	PRIVILEGIU SELECT DAT USERULUI DIRECT
GRANT SELECT ON REZOLVA TO ELEARN_student1;	CREATE ROLE rol_stud; GRANT SELECT ON REZOLVA TO rol_stud;	CREATE ROLE rol_stud; GRANT SELECT ON REZOLVA TO rol_stud;	CREATE ROLE rol_stud; GRANT SELECT ON REZOLVA TO rol_stud;	GRANT SELECT ON REZOLVA TO ELEARN_student1;
	ACORD ROLUL UTILIZATORULUI	ACORD ROLUL UTILIZATORULUI	ACORD ROLUL UTILIZATORULUI	PRIVILEGIU SELECT DAT ROLULUI
	GRANT rol_stud TO ELEARN_student1;	GRANT rol_stud TO ELEARN_student1;	GRANT rol_stud TO ELEARN_student1;	CREATE ROLE rol_stud; GRANT SELECT ON REZOLVA TO rol_stud;
		PRIVILEGIU SELECT REVOCAT USERULUI DIRECT	PRIVILEGIU SELECT REVOCAT ROLULUI	ACORD ROLUL UTILIZATORULUI
		REVOKE SELECT ON REZOLVA FROM ELEARN_student1;	REVOKE SELECT ON REZOLVA FROM rol_stud;	GRANT rol_stud TO ELEARN_student1;
				PRIVILEGIU SELECT REVOCAT ROLULUI
				REVOKE SELECT ON REZOLVA FROM rol_stud;
SUCCES	SUCCES	Eroare	ESEC	SUCCES !

* Observăm că un privilegiu obținut în mod direct utilizatorului rămâne valabil chiar dacă un rol al lui care anterior îl cuprindea îl pierde.

* De asemenea, proprietarul unui obiect are toate privilegiile asupra lui, cu ADMIN option. Nimeni nu îi poate revoca vreodată vreun privilegiu pe un obiect din schema proprie.

* Granularitatea de acordare (GRANT) a privilegiilor trebuie respectată în oglindă la retragere (REVOKE):
GRANT CREATE ANY TABLE TO ELEARN_asistent3;

→ REVOKE CREATE ANY TABLE FROM ELEARN_asistent3; -- corect

→ REVOKE CREATE TABLE FROM ELEARN_asistent3; -- incorect

* Dacă un user primește un privilegiu doar printr-un rol, nu direct, atunci privilegiul respectiv nu i se poate retrage direct cu revoke.

Reținem că REVOKE poate fi dat numai la nivelul întregului tabel, nu la nivel de coloane individuale.

Ex: GRANT UPDATE(deadline) ON ELEARN_APP_ADMIN.TEMA_CASA TO ELEARN_asistent3;
REVOKE UPDATE ON ELEARN_APP_ADMIN.TEMA_CASA FROM ELEARN_asistent3;

Exercitii

Construirea matricii entitate –utilizator , rezultata din matricile proces-utilizator si entitate-proces

	Studentii cu frecventa	Studentii la distanta	Profesorii	Asistenții	Secretarii	Alumnii	Admin aplicatie si BD	Public larg
FISA_DISCIPLINA	S	S	S	S	S	S	S	S
CURS	S	S	I,U,S	S	S	S	I,U,S	S
MATERIAL_STUDIU	S	S	I,U,D,S	I,U,D,S				
TEMA_CASA	S	S	I,U,S	I,U,S				
NOTA	S	S	S	S	S			
UTILIZATOR							I,U	
CURSANT	S	S	S	S	S		S,I,U	
CADRU_DIDACTIC	S	S					I,U	
EVALUARE	S	S	I,U,S		I,U,S			
PARTICIPA	S	S	I,U	I,U	S		I,U,S	
PREDĂ	S	S	I,U				I,U	
REZOLVA	I,U	I,U	U	U				
SUSTINE	S	S	I,U		S			
FEEDBACK	I,U,D	I,U,D	S	S				

Legenda: I= Insert , U= update , D= delete, S= select

1. Utilizați trei modalitati diferite de a da drept celor doi utilizatori Profesori sa obtina informații despre coloanele tabeli TEMA_CASA.

Indiciu: privilegii asupra obiectelor schemei acordate pe tabela direct către utilizatori;
privilegii vizualizare acordate direct către utilizatori, view-ul fiind in schema admin-ului;
rol care include privilegiile asupra obiectelor schemei.

2. Utilizați trei modalitati diferite de a da drept utilizatorilor cadre didactice sa actualizeze prin aplicație deadline-ul temelor de casa (coloanele tabeli TEMA_CASA), fara a putea modifica restul informațiilor din tema.

Indiciu: privilegii asupra obiectelor schemei acordate pe tabela direct către utilizatori;
privilegii vizualizare acordate direct către utilizatori, view-ul fiind in schema admin-ului;
rol care include privilegiile asupra obiectelor schemei.

3. Creați o procedura PROC_NOTARE care sa permită notarea temelor de casa. Procedura va fi in schema admin-ului, dar va putea fi apelata de profesori si asistent. Procedura va primi ca parametrii de intrare codul studentului, codul temei, codul cadrului didactic corector si nota acordata. In background, procedura va face prelucrări care sa verifice ca tema aparține studentului indicat si ca nu este deja notata.

4. Creați un context de privilegii la nivelul utilizatorului de tip student care sa fie repetabil pentru orice student din sistem. Contextul va face diferențiere pentru studenții din anul 3 (terminal licenta) si pentru studenții din anul 5 (terminal disertatie) care nu mai trimit teme de casa (exemplu strict educațional).